

О.В. Острогляд

*старший викладач кафедри основ архітектури
Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка*

К.А. Міщенко

*студентка 4-курсу архітектурного факультету
Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка*

А.О. Максимов

*студент 4-курсу архітектурного факультету
Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка*

ЗНАЧЕННЯ АРХІТЕКТУРНИХ ЗАРИСОВОК У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АРХІТЕКТОРА

Анотація: у статті проведений аналіз зарисовок та ескізів відомих архітекторів минулого та сучасності. На основі вивченого зроблена класифікація робіт архітекторів. За цим же принципом були класифіковані студентські роботи. Були визначені значення та роль зарисовок та ескізів у професійній діяльності архітекторів.

Ключові слова: зарисовки, ескіз, професійна діяльність архітектора, класифікація, архітектура.

Постановка проблеми. Рисунок – це один з основних інструментів творчого процесу архітектора. Для того, щоб прояснити роль і місце архітектурного рисунка в архітектурі і розкрити необхідність існування його як ключового елементу у формуванні професійного мислення архітектора, потрібно починати з вивчення історичного досвіду. Історія архітектури показує, що в усі часи графічне мистецтво було необхідною складовою частиною творчого процесу, найважливішим елементом виявлення архітектурної ідеї.

У сучасних умовах широке розповсюдження для втілення архітектурних рішень знаходить комп'ютерна графіка, яка дала новий імпульс для розвитку мистецтва завдяки цифровим технологіям ХХ століття. Але основою і початком усіх творчих рішень був і залишається – рисунок.

Мета дослідження: класифікації зарисовок та ескізів за різними категоріями для подальшого їх вивчення.

Об'єктом дослідження є архітектурні зарисовки.

Предмет дослідження – вплив зарисовок на професійну діяльність архітектора.

Методика дослідження полягає у створенні класифікації архітектурних зарисовок.

Аналіз джерел – аналізуючи висновки та положення які розкриті у роботах із вивчення теорії композиції таких дослідників, як Р. Арнхейм,

К. Лінч; роботи по вивченню семантики простору та мови архітектури А. Барабанова та М. Пучкова; ідеї відомих архітекторів таких, як Ле Корбюзьє, Ф.Л. Райт, Ж. Нувель, що мають безпосереднє відношення до питань, значення архітектурних зарисовок у професійній діяльності архітектора.

Виклад основного матеріалу. Рисунок відноситься до найдавнішого способу зображення. До найбільш давніх відносять зображення на стінах печер стародавньої людини. У Єгипті – рисунки на папірусі та камені. Різкий перелом у рисунку відбувається у добу Відродження. Рисунок стає винятково важливою складовою творчого процесу. Починаючи із 20-х років XVI століття в архітектурному рисунку починають цінувати фіксацію першого творчого імпульсу, індивідуальний почерк майстра. У добу модерну архітектори почали відмовлятися від прямих ліній та кутів на користь більш природних ліній, що відобразилось на їх ескізах та зарисовках. Одним з найвідоміших творців того часу є А. Гауді. У середині XIX століття особливостями зарисовок були лаконічність, чіткість, та своєрідність стилю. Дослідивши історичний розвиток рисунку, була сформована класифікація зарисовок (Рис.1).

Рис.1 Класифікація архітектурних зарисовок

Архітектурний рисунок – це сума ліній та штрихів на аркуші із дотриманням усіх пропорцій, що дають уявлення про об'єм, текстуру, тінь та світло, поєднуючи чіткість графіки та інтуїції, та експресивність. Ескіз – це рисунок, зроблений від руки, досить швидко, за допомогою інструмента, який відповідав би легкому натисненню та руху руки, при цьому, тут цінується

більше ідея, а ніж точність. Ідеї мають бути головними у рисунку, вони повинні бути чітко виражені, а архітектурний простір впорядкований.

Проаналізувавши це, можна виокремити:

1. Роль зарисовок у наш час: зарисовка є одним із елементів для втілення архітектурного задуму на різних стадіях розробки проектних рішень; концептуальний розвиток ідеї забезпечується виключно у процесі ручного ескізування, мислення управляє зображенням, а рисунок розвиває думку;
2. Актуальність короточасних рисунків: пошуки нових методів проектування, форм, композицій, образів, усе, з чого складається архітектура, можливість уявного експерименту;

Досить важливим під час виконання зарисовок є матеріали: графітний олівець – найзручніший інструмент що дозволяє поєднувати тонкі штрихи з розмитими плямами, варіювати товщиною лінії. Вугілля – може бути різної твердості, підходить для нанесення жирних, інтенсивних ліній різної товщини. Туш – те, що туш не можна витерти, надає роботі спонтанний характер. Ручка – коли треба зробити швидко зарисовку, а під рукою немає потрібних матеріалів, ручка – найбільше універсальний засіб. Фломастер – має ті ж якості що і ручка, але при цьому штрих не такий експресивний тому необхідно змінювати його товщину.

Сучасні архітектори все частіше приходять до практики зарисовок та міських пленерів, розуміючи їх роль у професійній підготовці. Звичайно, рисунки минулого та сучасного мають як спільні так і відмінні риси. До особливостей сучасних замальовок можна віднести: виконання замальовок різноманітними матеріалами, наявність текстової частини на замальовках, короткий час виконання замальовок, концептуальність зображення. Дослідивши сучасний розвиток рисунку в творчості майстрів архітектури, була сформована класифікація ескізів та зарисовок (Рис. 1).

Опанувавши історичний досвід майстрів, так і досвід сучасних архітекторів спробували класифікувати зарисовки студентів-архітекторів за часом виконання та за технікою виконання (Рис. 2).

Висновки. Отже, можна зробити висновок, що образотворча діяльність є невід’ємною частиною професійної діяльності архітектора, рівень здійснення якої повинен дозволяти йому знаходити рішення із високим ступенем індивідуальності, оригінальності та унікальності створюваних ним проектів. При виконанні зарисовок та пленерних робіт архітектор збагачує свій професійний досвід. Зарисовки є дуже різні за класифікацією, але не дивлячись на це, усі вони грають невід’ємну роль у професійній діяльності архітектора.

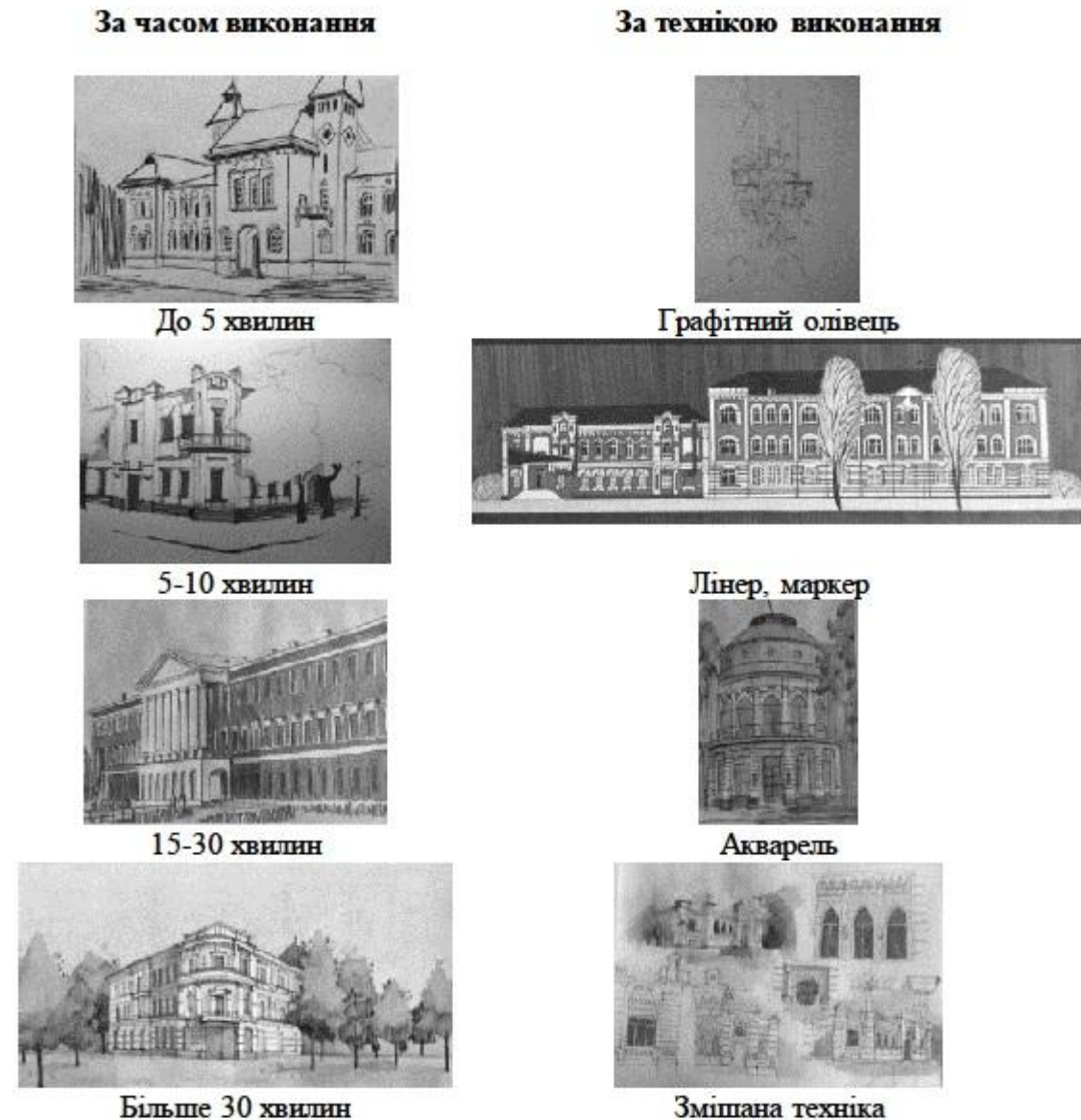

Рис. 2. Класифікація зарисовок студентів-архітекторів

Література

1. Architectural drawing / by Wooster Bard Field, architect, assistant professor of engineering drawing, the Ohio state university ; with an introduction and article on lettering by Thomas E. French, professor of engineering drawing, the Ohio state university. – Ninth Impression. — New York and London : McGraw-Hill Book Company, Inc., 1922. – 161 p., ill.
2. Арнхейм Р. ИСКУССТВО И ВИЗУАЛЬНОЕ ВОСПРИЯТИЕ / Рудольф Арнхейм. – Москва: издательство «Прогресс», 1974. – 228 с.
3. Архитектура XX века / Ле Корбюзье ; Перевод с французского В. Н. Зайцева и В. В. Фрязинова; Составитель М. В. Толмачев; Редактор С. Д. Комаров; Послесловие К. Т. Топуридзе. – Второе издание. – Москва : Издательство «Прогресс», 1977. – 303 с., ил.

4. Барабанов, А. Человек и архитектура: Семантика отношений): [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://gnozis.info/>
5. Развитие архитектурно-художественного образования в современных условиях : Материалы I международной научно-практической конференции / Под общей редакцией кандидата педагогических наук, профессора Н. Г. Ли ; Пензенский государственный университет архитектуры и строительства. – Пенза : ПГУАС, 2014. – 236 с.
6. Янес М. Рисунок для архитекторов / М. Янес, Э. Домингез. – Москва: Арт-Родник, 2005. – 191 с.

Аннотация

В статье проведен анализ зарисовок и этюдов известных архитекторов прошлого и современности. На основе изученного материала произведена классификация работ архитекторов. Поэтому же принципу были классифицированы студенческие работы. Были определены значения и роль зарисовок и этюдов в профессиональной деятельности архитекторов.

Ключевые слова: зарисовка, этюд, профессиональная деятельность архитектора, классификация, архитектура.

Annotation

The article analyzes the drawings and sketches of famous architects of the past and the present. Based on the study a classification of works of architects. By the same principle it was classified student work. Values were determined and the role of drawings and sketches in professional activities of architects.

Keywords: sketch, study, professional work of the architect, classification and architecture.